

Rechten en plichten

van patiënt en zorgverlener

Sterk *in beweging*

Inhoudsopgave

Wet op Geneeskundige Behandelovereenkomst (WGBO)	3
Rechten en plichten van patiënten	3
Rechten patiënt	3
Plichten patiënt	5
Rechten en plichten van minderjarigen	5
Rechten en plichten van zorgverlener	6
Rechten zorgverlener	6
Plichten zorgverlener	6
Wetenschappelijk onderzoek	6
Klachten	7
Colofon	8

U komt binnenkort naar de Sint Maartenskliniek en u heeft recht op goede zorg en behandeling. Daarnaast zijn privacy en goede informatie zaken waar u recht op hebt. In deze folder staat uitleg over de belangrijkste rechten en plichten die u hebt als patiënt. Ook informeren we u over wetenschappelijk onderzoek en uw zeggenschap.

Wet op Geneeskundige Behandelovereenkomst

In de wet op de Geneeskundige Behandelovereenkomst (WGBO) zijn de rechten en plichten van zowel patiënten als zorgverleners vastgelegd. Op de volgende pagina's beschrijven we de belangrijkste rechten en plichten volgens de WGBO.

Rechten en plichten van patiënten

Rechten van patiënt

- *Recht op informatie*

U heeft recht op goede informatie van de zorgverlener over uw ziekte of aandoening en de mogelijke behandelingen. De zorgverlener moet duidelijk en voor de patiënt begrijpelijk uitleggen wat er gaat gebeuren en waarom.

- *Geven van toestemming*

Op basis van de informatie die de zorgverlener u geeft, kunt u wel of geen toestemming geven voor de behandeling. U mag een behandeling afwijzen of u kunt een alternatieve behandeling kiezen. De zorgverlener moet de keuze van de patiënt respecteren en mag hem niet aan zijn lot overlaten. De patiënt kan altijd op zijn keuze terugkomen.

- *Recht op inzage in het medisch dossier*

In het medisch dossier staan alle gegevens die betrekking hebben op de behandeling. U heeft het recht om:

- het dossier in te zien
- een kopie van het dossier te ontvangen
- zelf uw dossier aan te vullen
- het dossier te laten vernietigen

Voor de procedure die gevolgd moet worden om een kopie of inzage te krijgen, verwijzen we u naar onze website www.maartenskliniek.nl.

- *Recht op privacy*

Al onze medewerkers hebben wettelijk de plicht tot geheimhouding van uw persoonsgegevens. Uitsluitend uw behandelend arts, uw huisarts en andere zorgverleners die direct bij uw behandeling betrokken zijn, hebben inzage in uw gegevens. Alleen met uw schriftelijke toestemming mag informatie over u verstrekt worden aan derden.

Uw gegevens kunnen ook gebruikt worden voor bijvoorbeeld wetenschappelijk onderzoek. Voor informatie betreft uw zeggenschap over het gebruik van uw gegevens voor wetenschappelijk onderzoek verwijzen we u naar blz 6 van deze folder.

Het recht op privacy houdt nog meer in. Medische handelingen moeten worden uitgevoerd zonder dat anderen dat kunnen zien. Ook kunt u vragen om in een aparte ruimte een gesprek te voeren met uw zorgverlener. Uw privacy moet zo veel mogelijk worden gerespecteerd.

- *Recht op vertegenwoordiging*

Kunt u zelf niet (goed) beslissen, dan mag u zich als patiënt laten vertegenwoordigen. U mag iemand aanwijzen die als uw vertegenwoordiger optreedt. Deze persoon neemt dan de beslissingen.

- *Recht om een wilsverklaring op te stellen*

Een wilsverklaring kan een belangrijke hulp zijn op momenten dat anderen over de patiënt moeten beslissen, omdat hij dat zelf niet (meer) kan. Een duidelijke verklaring van de patiënt dat hij een bepaalde behandeling niet wenst wordt gerespecteerd.

- *Recht op een second opinion*

U heeft het recht om een tweede mening (second opinion) te vragen van een andere zorgverlener. Bijvoorbeeld wanneer u een oordeel of advies wilt van een andere deskundige dan uw eigen arts. Informeer bij uw zorgverzekeraar of de second opinion wordt vergoed.

Plichten van patiënt

- *Plicht om duidelijk te informeren*

De patiënt moet de hulpverlener duidelijk en volledig informeren, zodat deze een goede diagnose kan stellen en een deskundige behandeling kan geven. Daarnaast wordt van u verwacht dat u binnen redelijke grenzen de adviezen van de zorgverlener opvolgt.

- *Plicht tot betaling*

Als patiënt moet u betalen voor de diensten van de hulpverleners. Informeer altijd bij uw zorgverzekeraar of het consult, onderzoek of behandeling vergoed wordt. Heeft u geen zorgverzekering afgesloten dan moet u vooraf of op de dag van de afspraak de behandeling betalen.

- *Identificatieplicht*

Als gevolg van de wettelijke identificatieplicht moet u zich in het ziekenhuis kunnen identificeren. U moet op verzoek een geldig identiteitsbewijs zoals rijbewijs, paspoort of ID-kaart kunnen tonen. Bij een eerste afspraak vragen we altijd naar uw identiteitsbewijs.

Rechten en plichten van minderjarigen

In het normale dagelijkse leven zijn de ouders de wettelijke vertegenwoordigers van het kind dat nog geen 18 jaar is. Dit betekent dat een kind tot die leeftijd onder het gezag van de ouders staat en dat de ouders voor het kind beslissen. Dat ligt anders wanneer het gaat om medische zorg. De WGBO verdeelt minderjarigen in drie leeftijdscategorieën en regelt voor elke categorie de rechten van het kind en die van de ouders.

- *Kinderen jonger dan 12 jaar*

Het kind wordt wettelijk vertegenwoordigd door de ouders. Beslissingen over de behandeling worden door de ouders genomen. Bij een beslissing is het belang van het kind het belangrijkste. Ouders en zorgverleners moeten rekening houden met de wensen van het kind.

- *Kinderen tussen 12 en 16 jaar*

Bij deze leeftijd hebben ouders en kind samen de verantwoordelijkheid. Ze nemen samen beslissingen over behandeling, verpleging en verzorging. Ze moeten beiden toestemming geven.

- *Kinderen vanaf 16 jaar*

Een kind vanaf 16 jaar is handelingsbekwaam. Dit betekent dat jongeren van 16 tot 18 jaar zelfstandig mogen beslissen over behandeling, verpleging en verzorging. Zonder dat de ouders of voogd toestemming moeten geven.

Voor meer informatie over rechten en plichten van minderjarigen verwijzen wij naar de website www.kindenziekenhuis.nl.

Rechten en plichten van zorgverlener

Rechten van zorgverlener

Een zorgverlener heeft het recht om zijn eigen beslissingen te nemen. Hij hoeft niet zonder meer te doen wat een patiënt of andere zorgverlener hem vraagt. Zijn eigen deskundigheid speelt daarbij een grote rol. Een zorgverlener mag weigeren om een behandeling uit te voeren, wanneer hij van mening is dat deze medisch niet noodzakelijk is.

Plichten van zorgverlener

Een zorgverlener moet goede zorg verlenen en moet medisch noodzakelijke zorg geven. Daarnaast moet elke hulpverlener een medisch dossier bijhouden, met alle gegevens over de behandelingen die hij elke patiënt heeft gegeven.

Wetenschappelijk onderzoek

Als u de Sint Maartenskliniek bezoekt voor onderzoek en/of behandeling worden er allerlei medische gegevens van u verzameld, bijvoorbeeld bloeduitslagen en röntgenfoto's. Dit is nodig om u zo goed mogelijk te behandelen. Soms wordt er ook lichaamsmateriaal afgenomen zoals bloed, urine of (bot)weefsel.

Wetenschappelijk onderzoek

De Sint Maartenskliniek verricht wetenschappelijk onderzoek. Daarmee kunnen wij nieuwe onderzoeks- en behandelmethoden ontwikkelen of bestaande methoden verbeteren. Voor dit onderzoek en voor kwaliteitsbewaking- en verbetering kan het nodig zijn dat we gebruikmaken van medische gegevens van patiënten of van overgebleven lichaamsmateriaal.

Uw zeggenschap

Vaak is wetenschappelijk onderzoek anoniem. Dat betekent dat uw persoonlijke gegevens, zoals uw naam, weg zijn gelaten of vervangen door een code. Hiervoor wordt u niet expliciet om toestemming gevraagd. U kunt echter altijd bezwaar maken tegen het gebruik hiervan bij uw behandelend arts. Wanneer persoonlijke gegevens wel van belang zijn voor het onderzoek, wordt u uitdrukkelijk om toestemming gevraagd.

Voor meer informatie over wetenschappelijk onderzoek en uw zeggenschap verwijzen wij u naar onze website www.maartenskliniek.nl

Klachten

Het kan voorkomen dat u over sommige onderdelen van uw behandeling of verblijf niet tevreden bent. U kunt klachten het beste eerst bespreken met de direct betrokkene(n). Als dat niet mogelijk is of als u dat niet wilt, dan kunt u contact opnemen met de patiëntencontactpersoon of de klachtencommissie.

Voor meer informatie hierover verwijzen we u naar onze website www.maartenskliniek.nl en naar de folder 'Klachten en suggesties'.

Meer informatie of vragen Voor meer informatie kunt u bellen met de staffunctionaris patiëntenzorg, telefoonnummer (024) 365 92 36

Colofon Uitgave van de afdeling Communicatie, i.s.m. staffunctionaris patiëntenzorg

augustus 2010

Bestelcode

Bezoekadres Hengstdal 3, 6522 JV Nijmegen
Postadres Postbus 9011, 6500 GM Nijmegen
Telefoon (024) 365 99 11
Telefax (024) 365 92 04
Internet www.maartenskliniek.nl

Sint Maartenskliniek

NIJMEGEN